

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN JÄRJESTÄMÄ KESKUSTELUTILAISUUS ISO- JA PIENIKENKÄISTEN KULUTTAJIEN ONGELMISTA JA NIIDEN RATKAISUMAHDOULLISUUKSISTA KAUPAN JA TEOLLISUUDEN TOIMIALOILLA 27.8.1998.

Osallistujat: Iso- ja pienikenkäisten yhdistyksen hallituksen jäsenet
Kaupan edustajia
Teollisuuden edustajia
Kuluttajaviranomaisia
Kuluttaja-lehti

Paikka: Kuluttajavirasto, Iso neuvotteluhuone, Haapaniemenkatu 4 A, 7.krs,
00530 HELSINKI

Tilaisuuden alussa kahvitarjoilu.

OHJELMA

- 13.00-13.10 Tilaisuuden avaus ja tavoitteet, ylitarkastaja Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen, Kuluttaja-asiaain neuvottelukunta.
- 13.10-13.30 Kuluttajaviraston käytettävissä olevista menetelmistä Iso- ja pienikenkäisten ongelmien ratkaisuihin, ylijohtaja Marita Wilska, Kuluttajavirasto.
- 13.30-13.45 Vaatteiden ja jalkineiden standardointi, toiminnaajohtaja Inkeri Pylvänäinen, Standardisointisyhdistys TEVASTA ry.
- 13.45-14.00 Kaupan mahdollisuudet palvella eri kokoisia kuluttajia, toimitusjohtaja Yrjö Gorski, Suomen Kenkäkauppiaiden Liitto ry.
- 14.00-14.15 Eurooppalaisten markkinoiden mahdollisuudet eri kokoisten kuluttajien tarpeiden huomioon ottamiseksi, ostopäällikkö Eija Välsänen, KESKO.
- 14.15-14.30 Vaatteita ja kenkiä pienikokoisille, kauppias Pirkko Takalo, Piccola Donna.
- 14.30-16.00 Keskustelu ja johtopäätökset, puheenjohtajana ylijohtaja Marita Wilska.

Yhdistyksemme jäsen, Luottolinkki-lehden päätoimittaja Margit Ansamaa Hämeenlinnasta laati yllä mainitun tilaisuuden perusteella seuraavan artikkelin:

Erityisryhmät kuluttajina

Luottolinkki 4/98 lehdessä joka ilmestyi 20.11.1998 oli otsikon mukainen artikkeli. Se syntyi tarpeesta saada erityisryhmiä koskettavat ongelmat jokapäiväisessä elämässä tunnettavimmiksi sekä kannustaa muita saman ongelman kanssa olevia kuluttajia tiedostamaan etteivät he ole yksin ongelmansa kanssa. Artikkelin sai laajaa huomioita lukijoiltaan. Olen laatinut alkuperäisen artikkelin ja pyynnöstä referoinut tärkeimmät asiat tähän artikkeliin keskittyen viranomaisten kannanottoihin asiassa, sillä artikkelin pituuden ja laajuuden vuoksi en käsittele lainkaan meille jo tuttuja yhdistyksiimme kannanottoja asiassa. Alkuperäisessä artikkelissa haastateltiin puheenjohtajia Sirkka Paananen, Lyhytkasvuiset ry:stä ja Maiju Havinen, Pieni- ja Isokenkäiset ry:stä.

Kaikki alkoi siitä kun kansanedustaja Arja Ojala lähetti kirjelmän Kauppa- ja Teollisuusministeriölle erityisryhmiä koskettavista ongelmista. Ministeriö järjesti elokuussa keskustelutilaisuuden, jossa aiheena oli erikokoisten kuluttajien jokapäiväiseen vaatetukseen ja elämiseen liittyvät ongelmat ja niiden ratkaisumahdollisuudet kaupan- ja teollisuuden toimialoilla. Osallistujina mm. Iso- ja Pienikenkäisten yhdistyksen jäseniä, kaupan ja teollisuuden edustajia, kuluttajaviranomaisia sekä kuluttajalehti.

Ylitarkastaja Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen Kauppa- ja teollisuusministeriöstä luonnehti heidän rooliaan seuraavasti. "Haluimme antaa eri tahoille mahdollisuuden keskustella aiheesta ja sen ongelmien ratkaisusta. Olemme tässä enemmänkin välittäjän roolissa kuin antamassa valmiita ratkaisuja. Vaatetukseen, asumiseen sekä muihin välineisiin liittyvät ongelmat ovat aina olleet olemassa, mutta vasta nyt niistä on julkisuudessa enemmän keskusteltu. Eri asia on, mitä keinoja viranomaisilla on selvittää erityisryhmiin kuuluvien todellinen lukumäärä. Lisäksi vielä se, millä perusteella kuluttajan katsotaan kuuluvan tai hän kokee kuuluvansa erityisryhmään. Ihminen voi kokea olevansa erityisryhmään kuuluva hyvinkin erilaisiin seikkoihin perustuen".

Keskustelimme erilaisista lainsäädännöllisistä mahdollisuuksista vaikuttaa kuluttajille tarkoitettujen tuotteiden saatavuuteen tai hintaan. Lainsäädäntöteitse ei erikokoisten kuluttajien ongelmia kuitenkaan voida ratkaista, kertoi Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen. "Ongelman laajuutta voitaisiin selvittää tutkimuksella. Tutkimuksen tekemiseen pitäisi kuitenkin löytää jostakin rahaa. Luonnollisesti kartoitamme kaikki mahdollisuudet vaikuttaa asiaan niillä keinoin, jotka ovat käytettävissämme".

Pieni nainen - kansanedustaja Arja Ojala

Kansanedustaja Arja Ojala on yksi "erityisryhmäläinen". Kokemuksensa mukaan hän kohtaa päivittäin asioita, joissa ei löydä sopivia kenkiä ja vaatteita, kuin myös huonekalujen ja muiden välineiden käyttö aiheuttaa ongelmia. Arja jatkaa "Työssäni osallistun mm. tilaisuuksiin, joissa istuimet ovat liian korkealla eivätkä jalkani ylety lattialle. Tämä rasittaa ja aiheuttaa ylimääräistä väsymystä ja vaikeuttaa keskittymistä moniin tärkeisiin asioihin. Monet tuolithan on suunniteltu näyttäväksi ja isommille kuluttajille. Suunnittelussa tulisi ottaa entistä enemmän huomioon säädettävyyttä ja erilaisten kuluttajien tarpeet. Vammaisille on kehitetty tällaisia huonekaluja ja välineitä, mutta saatavuus ja hinta on vielä esteenä niiden hankinnalle. Jos ne olisivat laajemmin saatavissa, niin kysyntä sekä tarjonta kohtaisivat ja siten myös hinta putoaisi. Normaalisti myös keittiökalusteet ovat kiinteitä ja liedet ym. ovat valmiina, mutta niissä korkeuksissa palaa usein hihat valmistettaessa ruokaa eikä astiakaapin ylemmille hyllyille ylety ilman tuolia".

"Asenteiden muuttamista ja erilaisuuden hyväksymistä tarvitaan lisää. Päättäjät ja jopa ministeriöiden virkamiehet eivät aina tiedosta ja ymmärrä ongelman laajuutta." jatkaa Arja Ojala. Kyse onkin kokonaisvaltaisesta itsetunnon, lasten kasvun sekä terveyden ja turvallisuuden asiasta. Ongelma ei ole pelkästään käytännöllinen, vaan liittyy vahvasti ihmisen psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin". Keskustelumme jatkuessa mietimme, millä tavoin kysyntä ja tarjonta sitten kohtaisivat toisensa. Löytyisikö lainsäädännöllisiä tai muita keinoja ongelman ratkaisemiseksi. Yksi voisi olla pienyrityttöyden tukeminen vielä enemmän sekä erilaisten helpotusten ja avustusten antaminen yrityksille, jotka valmistaisivat tuotteita erityisryhmille. Voisiko se tuoda ratkaisun ongelmaan? Arja Ojala kertoi, "näyttäisi siltä, että KTM:ssä on ymmärretty pienyrityttöäläinojen myöntämisen merkitys ja mm. siitä on hyvä jatkaa".

Lopuksi Arja Ojala tuo esille ilonaiheena sen, että kansanedustajan lähettämä kirjelmä kauppa- ja teollisuusministeriöön otettiin vakavasti, ja se tuotti tuloksia jo nyt. Järjestetty keskustelutilaisuus ja myöhemmin mahdollisesti perustettava toimikunta toisivat mahdollisuuden poistaa ongelmia, jotka kohtaavat erityisryhmiä jokapäiväisessä elämässä.